

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS BIULETENIS

Leidžia:

LSS Tarybos Pirmija

Bulletin of the Lithuanian Boy Scouts and Girl Guides

1947. I. 31 /13b/ Haunstetten / Aušsburŕ, Flachsstr. 34 Nr. 5.

+ 36 +

SKAUTŲ IR SKAUCIŲ VADOVAMS IR VIENETAMS

Visiems skautų vadovams, skaucių vadovams ir skautų-čių vienietams, fražiausių linkejimų prisiuntusiems LSS Tarybos Pirmijai Kalėdų Sventių ir Naujų Metų proŕa, iš sirdies Filumos dėkojama.

Dirbkime mūsų jaunosios kartos ir kenčiančios lietuvių tautos ŕeresnei ateičiai tikėdamā, kad laimės ŕeris, isivies-pataus pasaulyje tikroji taika ir laisvė ir kad kartā mums vėl isaus didžiojā džiauŕsmo rytas. Dirbkime sutartinai ir broli-koje meilėje.

B u d ė k i m e !

1947. I. 10.

LSS Tarybos Pirmija

+ 37 +

L T R B ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ MOKSLEIVIŲ AUKLĖJIMO

ORGANIZAVIMO TAISYKLEMS VYKDYTI N U R O D Y M A I .

Lietuvių Skautų Sąjungos vienetai, vykdydami "LTB švietimo įstaigų moksleivių auklėjimo organizavimo taisykles", vadovaujasi šiais n u r o d y m a i s:

I.

Draugininkas ar tolyŕaus vieneto vadas, priimaŕamas mokiniį į LS Sąjungā, turi ŕauti jo rastiŕkā pareiŕkimā ir rastiŕkā tėtų ar ŕlobėjų sutikimā. Visus siuos dokumentus laikyti specialiojē byloje. /ŕ13/.

II.

Draugininkas ar tolyŕaus vieneto vadas tuojāu praneŕa rastu mokyklos vadovybei apie kiekvienā LSS ŕjungā priimtā mokiniį. /ŕ14/.

III.

Kad mokinių auklėjimosi darbas mokykloje ir LSS ŕjungoje būtų suderintas ir vieninēas, nuolatinį kontaktā su mokyklos vadovybe vietoje palaiko tuntininkas ar jo tam reikalui paskirtas skautų-čių vadas. /ŕ15/. Jei numatoma, kad LSS viemeto ar atskirų skautų-čių darbas ŕali įvykti mokyklos darbo metu, tuntininkas ar jo paskirtas skautų vadas dėl darbo suderinimo susitaria su mokyklos vadovybe. Mokinių laisva-

laikio išnaudojimas LS Sąjungos reikalams susitarimo su mokyklos vadovybe nereikalingas /§16/.

IV.

Santykiuose su kitomis moksleivių organizacijomis /§17/ atskiri skautai, skautų vadovai ir vienetai vadovaujasi LSS Tarybos Pirmios 1946.VIII.31 posėdžio nutarimu "Visuomeninio skautų auklėjimo reikalui" apie jaunuomenės organizacijas /žūr. LSS Biuletenio Nr. 2/ ir LSS Vadovybės ir Auklėtininkų O-jos vadovybės atstovų 1946.X.5 pasitarimo protokolu /žūr. LSS Biuletenio Nr. 4/.

V.

LSS Sąjungos nariai mokiniai privalo vietos mokyklos mokytojų šlobos. Mokytojų šlobėjo pasirinkimo teisė priklauso LSS Sąjungos vietos vadovybei, t.y., tuntininkui. Tuntininkai prasomi šią pareišą ko reičiausiai atlikti. Pasirinkus mokytoją šlobėją apie tai tuojau reikia pranešti mokyklos vadovybei. Jei vietos mokykloje yra mokytojas LSS Sąjungos narys, ypač jei jis aktyviai dirba LSS Sąjungoje, šlobėju kviečiamas šis asmuo. Kad mokytojas šlobėjas galėtų atlikti savo pareišą, drauėtininkai jam parnešinėja apie skautų sueišas ir užšėninus /§18/.

VI.

LSS Sąjunga pagal savo struktūrą, pasiruošimą ir veikimo pobūdį apima ir mokyklinį ir nemokyklinį jaunimą. Ši LSS Sąjungos savybė Švietimo Valdybos pripažįstama ir mokinių skautų dalyvavimas misriuose su nemoksleiviais skautais vienetuose leidziamas. Švietimo Valdyba daro ipareišoja skautų mokinių šlobėjus mokytojus ir moksleivius skautus, dalyvaujančius misriuose organizacijos vienetuose su nemoksleiviais skautais, padėti naudinėai lavinti ir aukleji nemokyklinį jaunimą. /§19/. Už tat LSS Tarybos Pirmija kviečia skautų vadus susirūpinti nemoksleiviais ypač vyresniojo amžiaus, skautais, kad jie savo elgesiu būtų verti skautų vardo ir pavyzdziu jaunesniešems.

VII.

Jeiš mokyklos vadovybė saukia vietos jaunuomenės organizacijų vadovų pasitarimus aktualiems organizacijų veiklos reikalams išsiaiškinti /§21/, tokiuose susirinkimuose vietos skautų reikalams atstovauja tuntininkas ar jo paskirtas asmuo. Dėl šio reikalo tuntininkas iš anksto susitaria su mokyklos vadovybe.

VIII.

Švietimo Valdybos nustatyta, kad moksleivių organizacijų veikla būtų viena, t.y., kad iš susirinkimus, paskaitas ir pramogas būtų kviečiama mokyklos vadovybė, mokytojai, mokiniai ir tėvai /§22/. Šaivalme suprantama, kad tai neliečia nei škilčių, nei eilinių drvės bei tunto sueišų, apie kurių renšimą užtenka pranešti tik mokinių skautų šlobėjui mokytojui /§18/.

IX.

Moksleiviai skautai tautinių ar kitokių iškilnių ešsenose šali uniformuoti eiti organizacijos rikiuotėje /§22/. Tačiau šali būti keblumų, jei mokykla organizuota dalyvauja tose pačiose iškilnėse ir tuo pačiu metu. Tokiu atveju tuntininkas privalo tartis su mokyklos vadovybe ir prašyti iškilnes renšiantį komitetą /mūsų šalyose tai bus dažniausia LTB vietos komitetas/ numatyti, kokia tvarka iškilnėse dalyvauja vietos mokyklos ir LSS vienetai.

X.

Kuriam laikui ir nuo kurių aktyvių skauto pareišų atleisti turinti du trimestrinis nepatenkinamas pažynis mokini skautą, drvės drauėtininkas susitaria su mokinių skautų šlobėju /§23/.

XI.

Apie išstojusius ar atleistus iš LSS Sąjungos mokinius skautus mokyklos vadovybei praneša drauėtininkas ar tolyšaus vieneto vadus /§24/.

XII.
 Visais atvejis, jei dėl "LTB Švietimo įstaigų moksleivių auklėjimo organizavimo taisyklių" vykdymo atsirastų neaiškumų ar nesklaidumų, turtininkai yra prasmę tuojau informuoti, per Vykatų Brolijos ar Skaučių Seserijos Vadijas arba tiesiog, LSS Tarybos Pirmiją.
 Aursburė, 1947.I.7. LSS Tarybos Pirmija

+ 37a +

LTB Švietimo Įstaigų Moksleivių Auklėjimo Organizavimo Taisyklės.

Remdamasi LTB Švietimo nuostatų 28 ir 33 str., Švietimo Valdya nustato šią tvarką mokinių lavinimui ir auklėjimui būreliams organizuoti mokyklose ir mokiniams moksleivių auklėjimo organizacijose dalyvauti.

BENDRIEJI NUOSTATAI.

1. Moksleivių organizavimas, turintis tikslą talkinankauti mokyklai ir padėti mokykliniam jaunimui papildyti ir papilinti žinias bei suvė bėjimus, išsilavinimą, išauklėjimą, tautinį bei pilietinį susipratimą, būdo bei pasaulėžiūros susidarymą, kaip pedagoginė priemonė, yra leistinas ir skatintinas.
2. Moksleivių organizaciniai auklėjamieji tikslai, veikimo būdai ir priemonės nešali prietarauti LTB Švietimo Nuostatų 5 str. nustatyta lietuvių tremtinių auklėjimo kryptiai, mokyklos nustatyta drausmei ir tvarkai.
3. Šioms taisyklėms tvarkomi šie moksleivių auklėjimo organizavimo būdai:
  - a/ mokinių dalykiniai, lavinimui ir auklėjimui būreliai, veikia vienos mokyklos žinioje,
  - b/ moksleivių auklėjimo organizacijos, apimančios visą LTB mokyklinį jaunimą.

MOKINIŲ BŪRELIAI

4. Mokinių būrelio iniciatoriai išteikia mokyklos vadovybei pareiskimą, kuriame išdėdto būrelio tikslą ir veikimo planą.
5. Būrelis pradeda veikti, kai Mokytojų Taryba jį patvirtina.
6. Būrelis privalo mokytojo globos. Jei globėjo nepasirenka pats būrelis, tai jį paskiria mokytojų Taryba.
7. Būrelio globėjas yra atsakinėjas prieš Mokytojų Tarybą už būrelio veiklą ir tvarkinimą darbą.
8. Jei dalyvavimas būrelyje kenkia tiesioginiam mokinio darbui ir mokinio pažanumas dėl to nukenčia, tai klases auklėtojas gali uždrausti mokiniui dalyvauti būrelyje.
9. Dėl menkos ir netvarkinčios veiklos Mokytojų Taryba būrelį uždaro.

MOKSLEIVIŲ AUKLĖJIMO ORGANIZACIJOS

10. Mokiniai gali dalyvauti tik tose organizacijose moksleivių, kurios Švietimo Valdya yra pripazintos tinkamomis LTB mokykliniam jaunimui auklėti. Apie tokias organizacijas Švietimo Valdya pranesa mokyklų vadovybėms.
11. Ar organizacijos tikslai atitinka LTB jaunimo auklėjimąją kryptį nusakę Švietimo Nuostatų str. 5, Švietimo V-ba sprendžia, gavusi kompetetingą organizacijos pareiskimą, organizacijos ištatus, paskinimus apie organizacijos veikimo pobūdį, apimtį, metodus ir priemones.
12. Švietimo V-bos pripazintos moksleivių auklėjimo organizacijos įra lioti asmens, susitarę su mokyklos vadovybe, gali mokiniams padaryti pranesimą mokykloje apie savo organizaciją.
13. Mokinys, norėdamas organizacijoje auklėtis, išteikia organizacijos vietos vadovybei pareiskimą ir pridėda savo tėvų, ar globėjų sutikimą rastu.

14. Organizacijos vietos vadovybė praneša mokyklos vadovybei apie kiekvieną mokinių, kuris priimamas į oraganą.
15. Kad mokinių auklėjimosi darbas mokykloje ir organizacijoje būtų suderintas ir vienintas, moksleivių organizacijos vyr. vadovybė palaiko kontaktą su Švietimo V-ba, o organizacijos vietos vadovybės su mokyklų vadovybėmis.
16. Pažindinantis mokinio darbas yra mokyklos darbas, mokynys turi laikytis mokyklos drausmės ir tvarkos. Organizacijos vietos vadovybė turi tartis su mokyklos vadovybe dėl darbo suderinimo, kad netrukdytų mokyklos tiesotinio darbo. Mokinių laisvalaikį organizacijos išnaudoja savo nuožūra.
17. Organizacijų vadovybės yra atsakingos už tai, kad jų veikla nevirstų tarpusavio kova, bet būtų sveiku rungtyniavimu, pagrįstu tolerancija, pratinančia auklėtinius visuomeniškai bendrauti ir kultūriškai elgtis.
18. Dalyvaują organizacijoje moksleiviai privalo mokytojų globos. Jei organizacijos vietos vadovybė pati nepasirenka globėjo mokytojo, tai tokį globėją skiria mokytojų Taryba. Globėjo pareiža dalyvauti organizacijos susirinkimuose, stebėti jos veiklą, padėti jai ir in-formuoti Mokytojų Tarybą.
19. Lietuvių tremtinių bendruomenės visas jaunimas turi būti auklėjamas vienintais pačiais principais, kaip ir moksleiviai. Organizacija, kuri pagal savo struktūrą, pasiruosimą bei veikimo pobūdį turi pedagoginių priemonių įtraukti į auklėjimo darbą, rečia moksleivių ir nemoksleivius, mokytojai, globėjai ir dalyvaują bendruose organizacijos vienetuose moksleiviai turi kilti pareižą padėti jos pastanome naudintais lavinti ir aukleti ir nemokyklinį jaunimą.
20. Mokyklos vadovybė leidžia moksleivių organizacijoms laisvu laiku naudotis mokyklos patalpomis susirinkimams bei pramomoms.
21. Mokyklos vadovybė globoja ir traktuoja visas moksleivių organizacijas pagal lyybės principą. Reikalui esant vadovybė šaukia vietos oraganų vadovų pasitarimus, kuriuose aptaria aktualius organizacijų veiklos reikalus.
22. Moksleivių organizacijos veikia viesai. Iš savo renčiamus susirinkimus, paskaitas, iškilmes ar pramomas kviečia mokyklų vadovybes, mokytojus, mokinius ir tėvus.
Mokyklos vadovybė gali leisti vienai kuriai organizacijai pagal jos pobūdį surengti mokyklos vardu minėjimai iškylą, stovyklą ir t.t. arba gali leisti kelioms vietos moksleivių organizacijoms mokyklos vardu bendrai suorganizuoti kurį sventę, kad tuo būdu organizacij jos pratintų kultūriškai bendrauti ir visuomeniškai atsakinai dirbti. Moksleiviai, priklausą organizacijoms, turinčioms savo narčiams statuto nustatyta unčiomą, tautinių ar kitokių iškilmių eise nose gali eiti organizacijos rikuoteje.
23. Mokynys, turis 2 trimestrinų nepatenkinamu pažymiu, atleđžiamas organizacijoje nuo aktyvių pareižų.
Apie mokinių nepažančumą organizacijos vadovybei praneša mokinių globėjas.
24. Mokynys, tvarkingai atsiskaiteš su organizacija, is jos gali pasitraukti kiekvienu metu.
Mokinio tėvui ar globėjui pareikalavus, mokynys is organizacijos atleđžiamas.
Apie isstojimus ar atleđstuosius mokinius organizacijos vadovybė praneša mokyklos vadovybei.
25. Jei vienos moksleivių organizacijos vadovybė nesilaiko oraganos istatų arba nesilaiko šių taisyklių arba kitelp ima kenkti mokinių auklėjimui, mokyklos tvarkai ir darbui, tai, Mokytojų Tarybai nutarus, mokyklos vadovybė:
a/ ispeja vietos organizacijos vadovybę,
b/ praneša Švietimo Valdybai ir
c/ ypatinčiais atvejais uzdraudzia mokiniams toje vietos organizacijoje dalyvauti ir praneša Švietimo Valdybai.

26. Švietimo Valdyba, radus, kad moksleivių organizacija nesilaiko įstatų arba nesilaiko šių taisyklių arba kitaip savo veikla ma kenkt moksleivių auklėjimui, -
 a/ išpėja organizacijos Vyr. Vadovybę,
 b/ uždraudžia kai kurių arba visų LTB Švietimo įstaigų moksleiviams toje organizacijoje dalyvauti.
27. Šios taisyklės veikia nuo 1946. lapkričio mėn. 10 d.

Mattenberis, 1946 m: lapkričio mėn. 10 d.

/ P a r a s a /

+ 37b +

L.T.B.

Švietimo Valdyba

Mattenberis, 1946.XI.29.

Fonams

Gimnazijų, Profesorių Direktoriams, Pradinių mokyklų Inspektoriams ir L.T.B. Švietimo Skyrims.

1. Susipažinusiu Lietuvos Skautų Sąjungos įstatais ir statutu, organizacijos veiklos apimtimi ir metodais, Švietimo Valdyba randa, kad Lietuvos Skautų tikslai, veikimo apimtys ir metodais atitinka L.T.B. Švietimo Nuostatų 5 str. reikalavimus, ir pripažįsta ją Lietuvos tretinių mokykliniam ir nemokykliniam jaunimui lavinti ir auklėti, kelti jų serus nusiteikimus, pratinti dirbti jaunimo amžių atitinkantį naudingą darbą sukiu "Dievi, Tėvynei ir Artimui".

2. Pasirėmus Moksleivių organizacijų veikimo Taisyklių 10 str., Švietimo Valdyba leidžia L.T.B. švietimo įstaigų moksleiviams taisyklių nustatyta tvarka Lietuvos Skautų Sąjungoje dalyvauti.

3. Švietimo Valdyba šiuos Skautų vadovybės nurodymus skautams skelbia mokyklų vadovybių žiniomis.

Prėdas: LSS-ros biuletenio Nr. 2 strauka.

/Parasas/

Valdybos Pirmininkas

+ 38 +

VYRESNIJŲ SKAUCIŲ P R O G R A M A

Papildant jaunesniųjų skaučių ir skaučių patyrimo laipsnių pakėtimui projektą, paskelbtą LSS Biuletenio Nr. 4, +24+, skelbiamas šis ryresniųjų skaučių programos projektas.

Kandidates laikotarpis

1. Lietuvos kalbos kilmė. Bendrinė kalba, svarbesnės tarmės ir žargoniniai reiskiniai. Dideji mūsų kalbininkai /Jablonskis, Jaunius, Būra/.
2. Pirmosios Lietuvos knygos /Mažvydas, Daukša/. Duonelaitis. Zemačų poetai: Valiūnas /Birutės daina/, strazdas /Fulkim ant kelio/, Daukantas /jo "Būdo" parinktos vietos/, Valančius - blaivybės platintojas, tautos mokslintojas ir auklėtojas. Baranauskas, jo žymesnės dainos ir pjesnės /Sveika Marija, Nu Lietuva, nu Daukava ir t.t./.
3. Lietuvos tautos kilmė. Senovės Lietuvos gyvenamoji vieta /ribos/. Svarbiausieji istoriniai įvykiai. Atskirųjų istorinių laikotarpių charakteristika ir reikšmingesnieji istoriniai asmenys.
4. Lietuvos moteris istoriniame ir kultūriniame Lietuvos gyvenime.

5. Charakteringieji Lietuvos ir Lietuvių broozai /papročiai, apeigos, tradicijos, tautinis charakteris/.
6. Svarbesnes Lietuvos vietas /kalnai, upes, ezerai ir t.t./
Zinoti apie žymesnes Lietuvos vietoves susidariusias legendas, padavimus /pvz., apie Satrijos, Medvegalio, Dziugo, Panerių kalnus ir t.t./
7. Lietuvos gamta.
8. Tautinės kultūros pažinimas /tautosaka, tautodaile ir t.t./.
9. Mokėti aprangti lele tautiniais rubais, austi juosta ir megsti tautiniais rastais.
10. Zinoti Nepriklausomos Lietuvos valstybės santvarka, jos nuveiktus darbus ir kulturinius laimejimus /svietimo, meno, žemės ūkio ir kitose srityse/.
11. Ugdo savyje tautinius broozus /tevyinės meile, branginimas, prisiršimas, gerbimas, tinkamas reprezentavimas ir t.t./.
12. Tarnavimas artimui. Socialiniai privalumai.
13. Firmoji pagalba nelaimingais atsitikimais.

II. 1. Skautybės ideologija. Įstata - skautiškosios ideologijos turinys. Įsakymai - įpročių pagrindas.

2. Ištikimybė sau ir deivei.

3. Lietuvos ir pasaulio skaučių istorija ir vyresniųjų skaučių sąjūdžiai.

4. Vyr. skautės privalumai /charakteris, blaivumas, patriotizmas, valinumas, savarankiškumas, padarumas, rmtumas/.

5. Skautiškoji spauda ir joje bendradarbiavimas.

6. Vyr. skaučių vienetai ir jų veikimas. Vyr. skaučių skiltis - pagrindinė savęs lavinimo vieta. Skiltininkės ir skaučių pareigos. Vyr. skaučių kėnėdetės.

7. Vyr. skaučių tradicijos. Žodis - susimastymas. Amžinosios ugnies simbolika. Skilties obalsis, tikslas, papročiai. Šventės, skilties patronės diena. Draugovės ir skilties dženorasčiai. Vyr. skautės butas, kambarys.

8. Susipažįsta su jaun. skaučių ir skaučių veikimu ir visų trijų skaučių patyrimo laispių programomis.

III. Moka pasisūti ir suzenklinti baltinius ir paminti kasdieninius reikmenis.

IV. 1. Sportas. Menkšta. Skautiški žaidimai. Sporto ir mokstos Hiena. Asmens hiena. Darbo ir gyvenimo tvarka ir drausmė. Sveikatos faktoriai: oras, saulė, darbas, vanduo, maistas, poilsis.

2. Stovyklavimas, išskylavimas ir kelavimas skautiškojo ugdymo sistemoje. Auklėjimoji reikšmė. Išskylavimas - tikslas, pasirodymas, pravedimas. Stovyklavimas - pasirodymas, planas, įrenimas. Programos, pasirodymai, svečiai, stovyklos pareigos. Kelavimas - tikslas, planas. Kelautojo dženorasčiai. Ekskursija - tikslas ir pravedimas. Moka stovyklauti.

L S S E A R B E S Ž E N K L A I

LSS Tarybos Pirmąja 1946.XII.27, apsvarsčius LSS darbės ženklų reikalus, priėmė provizorumą, kad LSS turėtų tokius darbės ženklus:

1. Okductas skautės/ės/ ženklas - teikiamas veikliems ir pavyzdin-
visų sakų skautams-ėms;
2. Vėliavos ženklas - teikiamas geriems skautams-ėms, ištikusiems a-
tiktinkamus patyrimo laispius ir specialybų;
3. Tevynės Gūnūs/Ruktėrs/ ženklas - teikiamas geriems skautams-ėms,
ištikusiems atiktinkamus patyrimo laispius ir specialybų bei pas-
4. Žymėjus - teikiamas skautiška veikli;

